

«ХАЛЫҚТЫҢ ӨМІР СҮРУ САПАСЫ МЕН ҰЛТТЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІК АУДИТ »

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның баяндамалар жинағы

Сборник докладов международной научнопрактической конференции «ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АУДИТ В ОБЕСПЕЧЕНИИ ВЫСОКОГО КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ И НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»

Collection of reports of the international scientific and practical conference «STATE AUDIT IN ENSURING THE HIGH QUALITY OF LIFE OF THE POPULATION AND NATIONAL SECURITY»

ACTAHA 2025

УДК 657.6 ББК 65.052 С23

С Сборник докладов международной научно- практической конференции «Государственный аудит в обеспечении высокого качества жизни населения и национальной безопасности » = Collection of reports of the international scientific and practical conference «State audit in ensuring the high quality of life of the population and national security» = «Халықтың өмір сүру сапасы мен ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттік аудит» Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның баяндамалар жинағы. – Астана: - 359 б.

ISBN 978-601-385-061-0

Жинаққа мемлекеттік аудит органдары қызметкерлерінің, ғылыми қызметкерлердің, ғалым-экономистердің, қаржы саласы және мемлекеттік аудит мамандарының, профессор-оқытушылар құрамының және білім алушылардың халық өмірінің жоғары сапасын және ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттік аудиттің өзекті мәселелері бойынша баяндамалары кірді

The collection includes reports of employees of state audit bodies, researchers, economists, specialists in the financial sector and state audit, faculty and students on topical issues of state audit in ensuring a high quality of life of the population and national security

В сборник вошли доклады работников органов государственного аудита, научных работников, ученых-экономистов, специалистов финансовой сферы и государственного аудита, профессорско-преподовательского состава и обучающихся по актуальным вопросам государственного аудита в обеспечении высокого качества жизни населения и национальной безопасности

ISBN 978-601-385-061-0

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2025

СОДЕРЖАНИЕ

качества жизни населения и экономической безопасности 6 Базарбай А.Б. , Обдікадыр А.Е. Міндетті аудит объектілеріндегі аудиттің окономикага әсері 1 Байбозин Ж.Е. Қазақстан Республикасының экологиялық аудит жүйесінің қазіргі жагдайын талдау 11 Биляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы 16 Билямет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане 22 Жанабаева Т.М. Енбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 31 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 36 Мэмшетов С.Ж. Агроверкәсінтік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талгаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін багалау 57 Тахтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының коғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Катысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Амеция 2. Современные аспекты развития государственно
Вайбозин Ж.Е. Қазақстан Республикасының экологиялық аудит жүйесінің казіргі жағдайын талдау 11 16 16 16 17 17 17 18 18 18 19 19 19 19 19
Байбозин Ж.Е. Казакстан Республикасының экологиялық аудит жүйесінің казіргі жағдайын талдау Биляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың гиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазакстан азаматтарының коғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления Алудита В новышении эффективности государственного управления Алудита В новышении эффективности государственного управления Алудита В новышении эффективности государственного управления Ажедия А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её ба эффективности Акудит нэтим кономика ва кономика ва кономика ва
Виляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане: Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың тимділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіттік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тимділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of 74 environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Биляшева Н.С. Совершенствование систем управления рисками в государственном аудите: проблемы и перспективы 16 Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане 22 Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен камту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 25 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының коғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Акмедия А. М. Аузақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембнева Л.М. Foreign experience of госуслері <td< td=""></td<>
государственном аудите: проблемы и перспективы Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың 25 тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мәмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын 36 пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы бе Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of еnvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Бияхмет А.А. Методологические подходы к аудиту эффективности бюджетного финансирования транспортной отрасли в казахстане 22 Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 25 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Акмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: </td
финансирования транспортной отрасли в казахстане 25 Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 25 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в новышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of еnvironmentally огіепted state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анстова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Жанабаева Т.М. Еңбек және жұмыспен қамту саласындағы мемлекеттік саясаттың тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері 25 Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мәмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембнева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
тиімділігіне жүргізілген аудит нәтижелері Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития Мәмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің элеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Маматаева Д. Аудит эффективности цифровизации налоговых систем в казахстане: проблемы и перспективы развития 31 Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 64 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
казахстане: проблемы и перспективы развития Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of ген епуігоптептаlly огіептеd state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі:
Мэмшетов С.Ж. Агроөнеркәсіптік кешенге бөлінген бюджет қаражатын пайдаланудың тиімділік аудиті 36 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 66 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of епчігоптепацу огіепtеd state audit 80 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анстова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
пайдаланудың тиімділік аудиті 42 Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 64 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of епvігоптепацу огіентеd state audit 80 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анстова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Рапилбекова А.Г. Аудит эффективности реализации государственной политики в области здравоохранения 42 Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау 50 Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы 57 Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления 63 Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 64 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of епvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Талғаров Д.Д., Саржакова Ж.Р. Ұйымның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of еnvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её 63 эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of 74 environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Тохтахметова М.А. Қазақстан азаматтарының қоғамдық мемлекеттік аудитке қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её 63 эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of 74 environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
қатысуы Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Секция 2. Современные аспекты развития государственного аудита в повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
повышении эффективности государственного управления Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Абдрашов А. М. Международная практика поддержки экспортеров и оценка её эффективности 63 Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
эффективности Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Ахмедия А. Қазақстандағы міндетті аудиттің маңыздылығы 66 Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit 74 Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Мырзабек Г.М. Алибай А.Д. Аудиторлық тәукелдерді бағалау 69 Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Алибекова А.Б. Ерсайынова М. Сембиева Л.М. Foreign experience of environmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
еnvironmentally oriented state audit Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Аманжан С. А. Цифрлық экономикаға көшу кезіндегі мемлекеттік аудиттің әлеуетті мәселелері 80 Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
мәселелері Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
Анетова А.Н. Мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі: 86
мемлекеттік аудиттің тиімділігіне әсері
Әлімбек Ә.Ғ. Оценка государственной инвестиционной политики Республики 90
Казахстан на соответствие стратегическим документам планирования
Еспаев Е.М. Вопросы развития экологического аудита 98
Жумагалиев Е.Т. Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық саласындағы тиімділік 102
аудиті және инфрақұрылымды жаңғыртуға бюджет қаражатын пайдалану
Капан Н.М. Цифровизация государственного аудита в агропромышленном 104
комплексе: вызовы и перспективы
Кұсан Н.А. Государственный аудит в повышении эффективности управления 110 государственным долгом на местном уровне: казахстанский опыт

Наурыз Д.А. Мемлекеттік аудит пен қаржылық бақылауды жетілдіру: шетелдік	117
және отандық тәжірибе	
Нурмагамбетова А.С. Сыртқы мемлекеттік аудиттің ашықтығын арттырудағы	122
тәуекелдерді басқару жүйесінің рөлі	
Ондасын А.Е. Цифровизация государственного аудита: современные подходы и	130
перспективы	
Омірзақ.М.Е., Олжабаева.А.М. "Қазатомөнеркәсіп" ұак "ақ қызметіндегі қателер	140
мен жосықсыз әрекеттер: аудиторлық тәуекелдерді және бақылау шараларын талдау	110
Сакенова Г.Б. Рассмотрение международного опыта аудита эффективности	146
реализации политики социального обеспечения в сфере продуктивной занятости	140
Казахстана	
	152
Сембиев А.Н. Международный опыт развития социального аудита Серікова А. Р. Энергетика саласындағы тиімділік аудиті	154
Сапархан Д.Б Қазақстан республикасының басқару жүйесіндегі мемлекеттік	160
аудиттің рөлі	1.60
Сейфуллин О.Т. Развитие национальной системы сертификации государственных	168
аудиторов как фактор повышения качества государственного аудита	
Секция 3. Актуальные проблемы экономики в обеспечении национальной	
безопасности	151
Анапия Н. Ж. Передача субъектов квазигосударственного сектора в конкурентную	174
среду как инструмент снижения доли участия государства в экономике	
Бақытжанова С. Б. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі мемлекеттік	178
қаржылық бақылаудың рөлі	
Есенбек Ч.Н. Влияные уровня финансирования науки на конкуретоспособность	181
национальной экономики	
Жаксылык С. Е. Жилищно-накопительная система: зарубежный опыт и практика	188
внедрения в Казахстане	
Жасұланова А. Б. Қазақстандағы сыбайлас жемқорлыққа және мақсатсыз	195
шығындарға қарсы күрестегі мемлекеттік аудиттің рөлі	
Жетпісова А.Е. Бухгалтерлік есепте әділ құнды қолдану: мәселелер мен	202
мүмкіндіктер	
Касенова А.К. Удаленный аудит: технологические вызовы и решения	208
Комекбаев Е. Е. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі экономиканың өзекті	212
мәселелері	
Мишкель И. А. Влияние киберугроз на экономическую стабильность и	219
национальную безопасность	
Танатова А. Қазақстан экономикасындағы ішкі аудитті қамтамасыз етудің өзекті	225
мәселелері	
Темирбек А. Т. Оценка влияния бухгалтерских ошибок на достоверность	233
финансовой отчетности	
Бекболсынова А.С. Стратегия налогового администрирования Республики	239
Казахстан в условиях турбулентности экономики	
* ***	
Секция 4. Современные тенденции развития государственного аудита, учета и финансового менеджмента в странах Европейского союза	
	245
Бекбосынова Л.Ж. Жабдықтаушылармен есеп айырысу есебі және ішкі	443
бақылаудың негізгі теориясы	252
Ерниязова А.Р., Қаратаева Н.О., Боган А.А Цифравизация государственного	252
аудит в странах ЕС: Как технологии помогают проверять финансы	

Губарь С.А. Организация аудиторской деятельности в Республике Беларусь	Ì
	259
Жахметова А.К., Шахарова А.Е. Мемлекеттік сатып алуды камералдық бақылаудың шетелдік тәжірибесі	264
Zhartybek D.B. From E-Salyq business to SAF-T: A Towards international Tax	271
accounting standards	2/1
Каримова А.Х. Современное состояние учета расчетов с бюджетом в Казахстане	280
Оразбай М.А. Система внутреннего аудита в управлении рисками мошенничества в	284
государственных органах	ı
Оралбай А.М. Нормативно-правовое регулирование бухгалтерского учета и аудита	289
амортизационной политики	l
Омірзак М.Е. Трансформация аудита под влияние искусственного интеллекта	297
Серикова М.А., Сембиева Л.М., Бектемир Х. Европейский опыт в формировании	305
экологоориентированной модели государственного аудита	303
	309
Башу З.Р., Буртебаева А.А., Оралова А	309
Улучшение механизмов государственного аудита для оценки качества и управления	l
природными ресурсами: опыт европейского союза	214
Сутбай А.К. Проблемы и перспективы реализации учетной и контрольной функций	314
в современных экономических системах	
Усеев С.Ж Современные подходы к аудиту и консалтингу в строительстве: анализ	320
практик стран ЕС	
Тасболатов А.Е. Стратегический аудит эффективности бюджетных средств в	324
автодорожной отрасли Республики Казахстан	I
Машаева А.Ж., Жупышева А.О Стратегический аудит обеспечения водной	337
безопасности в Республике Казахстан	Ì
Мухамедьярова Л.Р. Государственный аудит как инструмент контроля и	346
повышения эффективности управления внебюджетными фондами	l
Сембиева Л.М., Саденова Г.С. Ключевые аспекты аудита в сфере спорта	355
Улыбышев Д.Н. Жайлауов Е.Б. Бектлеева Д.Е. Совершенствование	349
методологии оценки эффективности использования национальных ресурсов	J 17
С.В.Биякин Учет лизинга в соответствии с IFRS 16 в казахстанской компании: опыт и практические аспекты	358
Алтынбек Т., Темірлан Т.Қонақ үй табыстылығын басқарудағы түнгі аудиттің	364
релі	l
Жұман Ғ.С. Современные подходы к учету доходов в малом и среднем бизнесе	367
	1
Шахарова А.Е. Концепция оценки влияния эффективного использования	372
национальных ресурсов на качество жизни населения и национальную	
безопасность казахстана	ı
TOTAL TOTAL AND	1
Ирисбекова М.Н.Актуальные вопросы экономической безопасности региона	375
2-p-2-0-2-32-a 1.112-2 Int j wildliste Bollpools okollosini lookon oosollaenootii pernona	1
	i.

түсетін жүктемені азайтып, пайдаланушыларға тәулік бойы көмек көрсетуге мүмкіндік береді.

- 5) Машиналық оқыту арқылы тексеру процестерін оңтайландыру: ЖИ ІКҚ-тің әртүрлі бөлімдері арасындағы деректерді сәйкестендіріп, салықтық ережелердің бұзылуын анықтау үшін автоматты есептер жасайды.
- 6) ЖИ енгізу нәтижесінде ІКҚ аудит жүргізу уақытын қысқартты, салықтық алаяқтықты ертерек анықтау мүмкіндігін арттырды және салық төлеушілер үшін қызмет көрсетуді жетілдірді.

Бұл жаңашылдықтар АҚШ-тың Ішкі кірістер қызметіне адам ресурстарын үнемдеуіне, операциялық тиімділігін арттыруына және салықтық түсімдердің әділдігін қамтамасыз етуіне көмектеседі [3].

Дамыған елдердің тәжірибесі көрсеткендей, мемлекеттік органдардың цифрлық трансформациясы ашықтық пен есептілікті күшейтіп, қоғам мен бизнестің мемлекеттік басқаруға деген сенімін арттырады. Осы технологиялар Қазақстандағы мемлекеттік аудит жүйесін дамыту үшін де маңызды, себебі олар бюджеттік шығындардың тиімділігін арттыруға, әкімшілік кедергілерді азайтуға және мемлекеттік қызмет көрсету сапасын жақсартуға мүмкіндік береді.

Қорытындылай келе, мемлекеттік органдардағы бизнес-процестердің реинжинирингі мемлекеттік аудиттің тиімділігін арттырудың маңызды факторы болып табылады. Автоматтандыру, ашықтықты қамтамасыз ету және деректерді сапалы талдау арқылы мемлекеттік аудиттің рөлі артып, мемлекеттік басқарудың тиімділігі жоғарылайды. Осы бағыттағы реформалар мемлекеттік сектордағы экономикалық қауіпсіздікті нығайтуға ықпал етеді.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

- 1. «Мемлекеттік аппараттың қызметін бюрократиядан арылту жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 13 сәуірдегі № 872 Жарлығы. [Электрондық ресурс]-https://adilet.zan.kz/kaz/docs/U2200000872
- 2. Business process re-engineering. [Электрондық ресурс]https://en.wikipedia.org/wiki/Business process re-engineering
- 3. IRS Using AI [Электрондық ресурс]https://www.foley.com/p/102ingd/irs-using-ai/

ОЦЕНКА ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН НА СООТВЕТСТВИЕ СТРАТЕГИЧЕСКИМ ДОКУМЕНТАМ ПЛАНИРОВАНИЯ Элімбек Ә.Ғ.

докторант 1 курса ОП «Государственный аудит» Научный руководитель, PhD Серикова М.А.

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, г. Астана,

Республика Казахстан E-mail: assel ag@bk.ru

Аннотация: Мақалада Қазақстан Республикасының инвестициялық саясатының мемлекеттік стратегиялар мен даму жоспарларына сәйкестігін бағалау қарастырылады. Жоспарлаудың негізгі құжаттары талданады, нысаналы көрсеткіштердегі, стратегиялық басымдықтардағы және есептік деректердегі сәйкессіздіктер анықталады. Инвестициялық жоспарлаудың қолданыстағы жүйесіне SWOT-талдау жүргізілді. Инвестициялық саясаттың тиімділігін бағалаудағы және стратегиялық бастамалардың іске асырылуын бақылаудағы мемлекеттік аудиттің рөліне ерекше назар аударылды. Қорытындыда аудиторлық қадағалауды жетілдіру және стратегиялық мақсаттарды мемлекеттік инвестициялық саясат құралдарымен үйлестіру бойынша ұсынымдар ұсынылды.

Аннотация: В статье рассматривается оценка инвестиционной политики Республики Казахстан на соответствие государственным стратегиям и планам развития. Анализируются ключевые документы планирования, выявляются несоответствия в целевых показателях, стратегических приоритетах и расчетных данных. Проведен SWOT-анализ действующей системы инвестиционного планирования. Особое внимание уделено роли государственного аудита в оценке эффективности инвестиционной политики и контроле реализации стратегических инициатив. В заключении предложены рекомендации по совершенствованию аудиторского надзора и гармонизации стратегических целей с инструментами государственной инвестиционной политики.

Annotation: The article examines the assessment of the investment policy of the Republic of Kazakhstan for compliance with state strategies and development plans. Key planning documents are analyzed, inconsistencies in targets, strategic priorities, and estimated data are identified. A SWOT analysis of the current investment planning system has been carried out. Special attention is paid to the role of state audit in assessing the effectiveness of investment policy and monitoring the implementation of strategic initiatives. In conclusion, recommendations are proposed to improve audit supervision and harmonize strategic objectives with the instruments of state investment policy.

Ключевые слова: государственный аудит, стратегический анализ, инвестиционная политика, государственное планирование, государственное управление.

В государственном управлении планирование играет ключевую роль в формировании и реализации политики, обеспечивая целенаправленное и эффективное использование ресурсов. Согласно руководству ИНТОСАИ «GUID 9020 — Оценка государственных стратегий» оценка государственной политики должна сосредотачиваться на ее актуальности и практической пользе, которые выражаются в адекватность целей политики по отношению к социальным, экономическим или экологическим потребностям, на удовлетворение которых она была нацелена, а также рассмотрение вопроса осведомленности о том, стоило ли проводить политику, принимая во внимание, с одной стороны, все ее прямые последствия (результаты) и косвенные последствия (воздействия) [1]. С этой точки зрения одним из требований к содержанию инвестиционной политики государства является соответствие его целей целям и задачам

документов государственного планирования, а также анализ прямых и косвенных эффектов.

К документам Системы государственного планирования в Республике Казахстан в действующей редакции относятся Национальный план развития, Стратегия национальной безопасности и планы развития государственных органов, планы развития области, города республиканского значения, столицы, планы развития национальных управляющих холдингов, холдингов и национальных компаний, которые основываются на документах целеполагания – Видение «Казахстан – 2050» и Стратегия достижения углеродной нейтральности Республики Казахстан до 2060 года [1]. Изменения, внесенные в Систему государственного планирования в 2024 году, вывели документы целеполагания, а также концепции развития отрасли/сферы и национальные проекты за поле его действия. При этом сохранились основные положения о порядке их разработки. Вместе с тем изменения дополнили перечень иных документов планирования государственными программами, (стратегиями), комплексными доктринами планами И Национальным инфраструктурным планом, которые разрабатываются для решения задач или преобразований. осуществления системных Такая мера способствовала повышению гибкости Системы государственного планирования и наделению государственного аппарата широким набором инструментов для реализации возложенных на них законодательством полномочий, функций и задач.

Концепция инвестиционной политики Республики Казахстан до 2029 года также была актуализирована в 2024 году в связи с внесенными изменениями. Необходимо отметить, что актуализация документов планирования позволила обеспечить систематизацию, синхронизацию и гармонизацию долгосрочного, среднесрочного и краткосрочного планирования в стране (таблица-1).

Таблица-1. Сопоставление стратегического соответствия инвестиционной политики документам планирования в Республике Казахстан

№ Наименование п/п документа

Параметры/цели и задачи

1. Виден Стратеги 1. Всеобъемлющий экономический прагматизм Третье. Создание ие я благоприятного инвестиционного климата с целью наращивания «Казах "Казахста экономического потенциала. Прибыльность и возврат от инвестиций... стан — н-2050"*

2050» ...Мы должны привлекать инвесторов только на условиях поставки в нашу страну самых современных технологий добычи и

...Мы должны привлекать инвесторов только на условиях поставки в нашу страну самых современных технологий добычи и переработки. Мы должны разрешать инвесторам добывать и пользоваться нашим сырьем только в обмен на создание новейших производств на территории нашей страны...

...Все добывающие предприятия должны внедрять **только** экологически безвредные производства...

Казахста нский путь-2050**

- ...Во-вторых, принцип взаимовыгодной открытости. Мы будем широко привлекать в нашу экономику **зарубежные инвестиции**, **технологии и инновации**...
- ...В экономике планируется достигнуть ежегодного роста ВВП не ниже 4 процентов. Надо обеспечить увеличение объема инвестиций с нынешних 18 процентов до 30 процентов от всего объема ВВП...
- 2. Стратегия достижения углеродной нейтральности Республики Казахстан до 2060 года
- ...Учитывая чрезвычайно высокий износ основных фондов, уровень инвестиций должен будет **существенно возрасти до 2030 года**...
- ...В фазе наиболее интенсивных инвестиций до 2030 года доля инвестиций в ВВП достигает 34 %...
- ...При этом инвестиционная потребность до 2030 года составляет 10 млрд долларов США. Остальные 600 млрд долларов США будут инвестированы до конца 2060 года...
- ...Будут упрощены процедуры привлечения международных инвестиций, а также импорта технологий и высококвалифицированных кадров...
- 3. Национальный план развития Республики Казахстан до 2029 года

4.2. НОВЫЙ ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ЦИКЛ:

- ...С учетом нового вектора развития экономики и цели по двукратному увеличению ее объема к 2029 году соотношение **ИОК к ВВП** достигнет 23%...
- ...Обеспечение стабильной низкой инфляции вблизи цели является важным фактором, создающим предсказуемую макроэкономическую среду для долгосрочных инвестиций...
- Приоритет 1. Совершенствование институционального каркаса инвестиционной политики
 - Приоритет 2. Улучшение системы инвестиционных преференций

Приоритет 3. Повышение роли банковского кредитования и развитие альтернативных источников финансирования для стимулирования реального сектора и экономической активности

- 4. План развития Министерства национальной экономики Республики Казахстан на 2023-2027 годы
- КНИ 7: Инвестиции в основной капитал, % от ВВП: план 2023г. 14,6%, 2024г. 15,0%, 2025г. 17,0%, 2026г. 18,0%, 2027г. 19,0%.
- Цель 1: Формирование целостной экосистемы для привлечения инвестиций и повышения инвестиционной привлекательности страны
- ЦИ 1: Инвестиции в основной капитал, трлн. тенге: план 2023г. –17,6; 2024Γ . 21,3; 2025Γ . 26,2; 2026Γ . 31,5; 2027Γ . 38,6.
- 5. План развития AO «НК «KAZAKH

Направление 1 «Иностранные инвестиции»

Цель 1. Привлечение инвестиций, ориентированных на повышение эффективности

INVEST» на 2018-2027 годы

Направление 2 «Инвестиционный климат»

Цель 2. Содействие улучшению инвестиционного климата в Казахстане

Направление 3 «Организационный потенциал Компании»

Цель 3. Создание эффективной системы взаимодействия внутренней и внешней среды деятельности компании

6. Концепция Напра инвестиций политики Республики Напра

Казахстан до 2029 года Направление 1. Дальнейшее развитие экосистемы привлечения вестиций

Направление 2. Содействие развитию институционального каркаса и инфраструктуры

Направление 3. Раскрытие инвестиционного потенциала экономики

Целевые индикаторы до 2029 года

Наименование	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
ИОК, % от ВВП	14,6%	15%	17%	18%	19%	21%	23%
ИОК, трлн тенге	17,6	21,3	26,2	31,5	38,6	47,6	58,4
ИОК, за исключением инвестиций из государственного бюджета, трлн тенге	14,7	16,8	21,9	27,2	34	42,1	51,9
Доля внешних инвестиций в общем объеме ИОК, %	19,10%	20%	22%	23%	25%	27%	30%
Валовой приток ПИИ, млрд долларов США	23,6	24,8	25,1	25,5	25,6	25,7	25,8
Чистый приток ПИИ к ВВП, %	1,20%	2%	2%	2%	2%	2%	2%

7. Концепция по переходу Республики Казахстан к «зеленой экономике»

...Совокупный размер дополнительных инвестиций, необходимых для реализации Концепции с текущего момента до 2050 года, **ежегодно** в среднем составит около **15 млрд долларов США**. Наибольший ежегодный объем инвестиций будет эквивалентен 6,2% ВВП в период с 2041 по 2045 год, а в среднем до 2050 года инвестиции составят около 4,4% ВВП. При этом основная доля инвестиций будет привлечена за счет средств частных инвесторов...

Примечание: составлено по данным источников [2], [3], [4], [5], [6], [7], [8], [9].

^{*}Послание Президента Республики Казахстан - Лидера Нации Н.А. Назарбаева народу Казахстана, г. Астана, 14 декабря 2012 года «Стратегия «Казахстан-2050»: новый политический курс состоявшегося государства»

^{**} Послание Президента Республики Казахстан от 17 января 2014 года «Казахстанский путь-2050: Единая цель, единые интересы, единое будущее»

в действующих документах Системы Как видно из таблицы-1 государственного планирования и государственной инвестиционной политике обеспечена взаимоувязка приоритетов, задач и целевых индикаторов. Однако, можно отметить расхождения с документами целеполагания. При этом, расхождения имеются не только между документами, но и внутри одного документа. Так, документ целеполагания в виде Видения «Казахстан-2050» можно разделить на два отдельных документа: «Стратегия «Казахстан-2050»: новый политический курс состоявшегося государства» – Послание Президента Республики Казахстан 2012 года и «Казахстанский путь-2050: Единая цель, единые интересы, единое будущее» – Послание Президента Республики Казахстан 2014 года. Оба документа содержат стратегические приоритеты, цели и задачи до 2050 года. Несмотря на соответствие целей и задач, в документах имеются различия в их приоритетности. Также, в документах целеполагания цели и условия привлечения инвестиций в страну неразрывно связано с трансфертом технологий и знаний, внедрением инноваций и развитием кадрового потенциала. Однако, в документах Системы государственного планирования эти направления рассматриваются отдельно, а в инвестиционной политике вовсе отсутствуют требования к составу инвестиций. Вместе с тем, в Послании 2014 года установлена задача по повышению объема инвестиций в ВВП до 30% для достижения стратегических целей до 2050 года, однако в Национальном плане развития намечено достижение 23% доли инвестиций в ВВП к 2029 году. Необходимо отметить, что именно инвестиции являются катализатором для экономического роста. Таким образом, отсрочивание темпов роста инвестиций может негативно отразиться в реализации стратегических целей и задач.

В Стратегии достижения углеродной нейтральности можно отметить несоответствие в расчетных данных. Так, при утверждении, что наиболее интенсивная фаза инвестиций в рамках стратегии приходится на период до 2030 года с увеличением ее доли в ВВП до 34%, в абсолютном значении потребность в инвестициях на соответствующий период обозначена в размере 10 млрд долларов из общей суммы в 610 млрд долларов США. Такой расчет также не соответствует Концепции по переходу Республики Казахстан к «зеленой экономике», где потребность в инвестициях указывалась в размере 15 млрд долларов США ежегодно до 2050 года. Необходимо отметить, что инвестиционная фаза проектов, направленных на снижение углеродного следа и переход к «зеленым» технологиям, может составлять несколько лет от этапа исследований до этапа внедрения в эксплуатацию и выхода на проектную мощность. Так, чем раньше будут привлечены инвестиции в «зеленые» проекты, тем больше вероятности своевременной и полной реализации стратегических целей.

Необходимо отметить и другое несоответствие — в структуре государственного аппарата — Комитет по инвестициям является структурной единицей Министерства иностранных дел, однако контроль реализации Концепции инвестиционной политики поручено Министерству национальной экономики Республики Казахстан. В Плане развития Министерства

национальной экономики на 2023-2027 годы целевые индикаторы в части инвестиций приведены в соответствие с Национальным планом развития и инвестиционной политикой, однако мероприятия в этой области ограничиваются выпуском национального доклада по инвестициям и сбором отчетных данных. Так, согласно плану отраслевое министерство не планирует проактивную работу по привлечению инвестиций и намерено довольствоваться пассивными, бюрократическими, бумажными мерами. При этом, учитывая исторические данные и плановые показатели, для полноценной реализации целевых индикаторов необходимо принятие более существенных мер (рисунок 1).

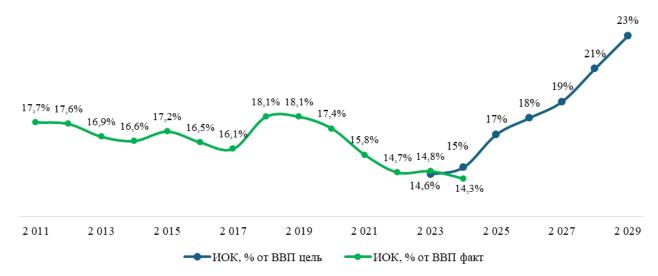

Рисунок 1. Фактическая и плановая доля инвестиций в основной капитал в ВВП

Примечание: составлено по данным источников [7], [9]

Как видно на рисунке 1 с 2011 года доля инвестиций в ВВП не превышала 18,1% и в среднем составляла 16,6%. Самый высокий показатель приходится на допандемический период на 2018-2019 годы. Несмотря на значительные инвестиции в цифровизацию и автоматизацию в пандемический и постпандемический периоды доля инвестиций в ВВП значительно ниже целевых индикаторов на 2026-2029 годы. Таким образом, для обеспечения стабильного роста инвестиций и устойчивого роста экономики необходимо принятие проактивных мер.

Проанализировав документы целеполагания, Системы государственного планирования и концепции можно представить результаты в виде следующей таблицы.

Таблица-2. SWOT-анализ документов планирования Республики Казахстан в части инвестиционной политики

Сильные стороны (Strengths)

Слабые стороны (Weaknesses)

Учет роста конкуренции за ПИИ в условиях глобального сокращения их объема

Фокус на увеличении доли инвестиций в ВВП

Упоминание необходимости развития «зеленых» инвестиций

Отмечена необходимость увеличения доли участия банков в ИОК

Задачи по снижению административных барьеров

Возможности (Opportunities)

Учет региональной диверсификации и включение КПД с учетом данных дисбалансов

Синхронизация государственной инвестиционной политики с другими государственными отраслевыми политиками

Переход от бюрократических процедур к проактивным действиям

Несоответствие целевых показателей между документами целеполагания и документами системы государственного планирования

Противоречие расчетных данных

Снижение требований по трансферу технологий и знаний в составе инвестиций

Отсутствие целевых индикаторов по количеству «приземленных» инвестиционных проектов

Сохранение большой доли инвестиций в сырьевые отрасли

Угрозы (Threats)

Отсутствие требований по обеспечению национальной безопасности и приоритизации национальных интересов при привлечении инвестиций

Разные горизонты анализа текущей ситуации в документах

Отсутствие оценки бюджетной эффективности и мультипликативного эффекта

Проведенный стратегический анализ инвестиционной политики Республики Казахстан выявил значительные расхождения между документами целеполагания и государственными программами. Данные несоответствия касаются целевых показателей доли инвестиций в ВВП, требований к также бюджетной эффективности. трансферту технологий, a оценки Неоднородность стратегических приоритетов и отсутствие четких индикаторов по количеству реализуемых инвестиционных проектов создают риски для устойчивого развития экономики. Государственный аудит должен сыграть ключевую роль в обеспечении прозрачности и эффективности инвестиционного планирования. Для этого необходимо внедрение систематического мониторинга, корректировка методологических подходов и усиление межведомственной координации. Только комплексный подход позволит достичь поставленных стратегических целей И повысить инвестиционную привлекательность Казахстана.

Литература:

- 1. Руководство ИНТОСАИ «GUID 9020 Оценка государственных стратегий», 2019
- 2. Система государственного планирования в Республике Казахстан, утвержденная Постановлением Правительства Республики Казахстан от 29 ноября 2017 года № 790

- 3. Послание Президента Республики Казахстан Лидера Нации Н.А. Назарбаева народу Казахстана, г. Астана, 14 декабря 2012 года «Стратегия «Казахстан-2050»: новый политический курс состоявшегося государства»
- 4. Послание Президента Республики Казахстан от 17 января 2014 года «Казахстанский путь-2050: Единая цель, единые интересы, единое будущее»
- 5. Стратегия достижения углеродной нейтральности Республики Казахстан до 2060 года, утвержденная Указом Президента Республики Казахстан от 2 февраля 2023 года N 121
- 6. Национальный план развития Республики Казахстан до 2029 года, утвержденный Указом Президента Республики Казахстан от 30 июля 2024 года № 611
- 7. План развития Министерства национальной экономики Республики Казахстан на 2023-2027 годы
- 8. Концепция инвестиционной политики Республики Казахстан до 2029 года, утвержденная Постановлением Правительства Республики Казахстан от 18 октября 2024 года № 868
- 9. Концепция по переходу Республики Казахстан к «зеленой экономике», утвержденная Указом Президента Республики Казахстан от 30 мая 2013 года № 577
 - 10. План развития АО «НК «KAZAKH INVEST» на 2018-2027 годы
- 11. Официальный сайт Бюро национальной статистики Агентства по стратегическому планированию и реформам Республики Казахстан www.stat.gov.kz

ВОПРОСЫ РАЗВИТИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО АУДИТА

Ecnaes E.M.

Магистрант 1 курса специальности «Аудит и консалтинг» Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, г. Астана, Республика Казахстан E-mail: eem5981@mail.ru

Сембиева Л.М.

доктор экономических наук, профессор Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, г. Астана, Республика Казахстан E-mail: sembiyeva@mail.ru

Аннотация:

Глава государства в своем Послании народу Казахстана от 2022 года указал на необходимость разработки новой стратегии развития «Экологии и защиты биоразнообразия».

В то же время «Охрана окружающей среды и экологическое развитие выходят на первый план казахстанской повестки дня. Этим вопросом занимается весь